

Sárkány Márta
MÉLYSÉGEK ÉS MAGASSÁGOK
 (Játék egy felvonásban)

(A cselekmény egy alagsori lakásban játszódik. A lakás rendezetlen, koszos. Az ablakok besötétítve, a függöny félig lelóg, nincs ágynemű. Ágnes pokrócba burkolózva alszik. Csöngögetnek. Ágnes rezzenéstelenül alszik tovább. Ismét csöngögetnek. Ágnes felül Megrázza a fejét. A haja kócos. Kikászálódik az ágyból.)

A.: - Ki a lószar lehet ilyenkor?

(Nem húz papucsot, dülöngélve, koszos tréningruhájában megy az ajtóhoz. Hosszún matat a zárban, végre kinyitja. A beáramló fénytől hunyorog, alig ismeri meg Nóráit. N. elegáns, finom. A. hunyorog a fényben. Félreáll az ajtóból, kicsit meghajol.)

A.: - Parancsolj kérlek, befáradni.

(N. megdöbben Á állapotán. Nem mozdul.)

N.: Szervusz. Éppen csak erre jártam. Gondoltam...

A.: - Le is ülhetsz. Nem ragadsz oda.

(N. a székhez megy. Retiküljéből papír zsebkendőt vesz elő. Törölni akarja a széket.)

A.: (indulatosan rászól): - Ezt itt nem, édesem. Ez az én otthonom. Ez az én koszom.

N.: - Hol van a szép lakásod, hol van az autód?

(N. az ablak felé megy. El akarja húzni a függönyöket.)

A.: (rákiált): Ne nyisd ki. (Csendesebben). - Kimennek az én mámoros gondolataim.

N.: -Alkoholmámoros...

A.: - Nem is ittam. Csak délben ledőltem egy kicsit. Rosszat ettem. Fáj a gyomrom (a máját fogja, visszamászik az ágyba.)

N.: - Tudom, hogy ittál. Ma vasárnap délelőtt van. Az a kérdés, pénteken vagy szombaton délben feküdtél-e le. Az a kérdés, hogy csak iszol, vagy néha eszel is?

A.: - Mondtam, hogy nem iszom.

(N. közben kinyitogatja a kredencet, étel után kutat.)

A.: - Ha tudtam volna, hogy jössz, főztem volna neked finomat. Meg sütöttem volna.

N.: - Nem emlékszem arra, hogy valamikor is meghívtál volna akár egy pohár teára. Egyébként sincs itthon semmi enivaló.

A.: (szórakozottan): - Pedig nagy bevásárlást csaptam. Az utcán meg kiraboltak.

N.: {A. felé fordul, de a kredenc ajtaját nem engedi el}: - Fogadom, hogy nem tettél feljelentést.

A.: - Azt mondták a rendőrségen, hogy felesleges. Manapság minden órában, minden percben kirabolnak valahol valakit. A tettes ismeretlen. Legalább van egy jóllakott ismeretlen a világon.

N.: -A bort biztosan nem lopta el tőled senki. (Tovább kutat.)

A. (ahogy N. nyitogatja a szekrényt): - Hideg, hideg...

(Egyre csendesebben mondja, mór motyog. A fal felé fordul. N. abahagyja a kutatást, odalép A. ágyához, be akarja takarni A-t, s ahogy a takarót megmozdítja, megzörren a földön egy üveg.)

A.: - Forró, forró, tűz. (Kuncog.) - Van még egy a mosógépben, egy a kukában. Direkt vettem üres üvegeket, hogy téged bosszantsalak. (Nevetgél. N. felveszi az üveget, a szék mellé teszi)

N.: - Engem nem bosszant, hogy iszol. Nekem fáj, hogy meg akarsz halni. (Észreveszi apjuk képét a falon. A kép hátoldala látszik. Megdöbbenve.): - Miért fordítottad el apa képét? Nagyon jó fotó. Szépen kinagyították. Téged akartalak meglepni vele. Tudom, hogy szeretted apát.

A.: - Ne lássa szegény, milyen siralmasan élek.

N.: (A képhez lép. Leveszi a falról, gyengéden letörölgeti a portól, visszaakasztja. Szimatolni kezd.) - Mi ez a bűz? (Szimatolva a fürdőkád felé megy.) - Jóságos isten. Egy hete ázik a ruha. Egy hete nem fürödtél?

A.: - Valami bőrbetegségem van. Nem bírom a vizet.

N.: - Mutasd magad.

A. (Kelletlenül feláll, letolja a nadrágját. Mindkét lábszára vörös, mintha megégették volna.)

N.: - Azonnal elviszlek egy orvoshoz.

A.: - Ez allergia. Majd elmúlik. (Visszamaszik az ágyba. Láthatóan kinnal húzza fel a nadrágját. Morog.) - Nem cipelsz te engem sehová.

N.: - Ha a lábad allergiás is, ezért még moshattál volna.

A.: - Úgysem száradna meg.

N.: - Adtam pénzt szénre.

A.: - Azt mondta a fuvaros, még kétszer annyi kell. Addig ki sem áll a kocsijával.

N.: - Nem adok több pénzt. Hozatok én neked szénre.

A.: - Ahogy gondolod. Amit eddig adtál, az mind elvész. A fuvaros ragaszkodott a foglalóhoz.

N.: - Az én foglalóm zsurgorítja a te májadat. Az én szemem fogja fűteni a te kályhádát.

A.: - Édes, kedves hucigám, miért vagy ennyire jó?

N.: - Ma van a születésnapod. Isten élteszen.

(A táskájából egy szőlőalakra felfűzött konyakos meggyet vesz elő.)

A.: - Ez olyan mint egy magyar népmese. Csoki is meg nem is. Alkohol is, nem is. Ajándék is, nem is.

N.: - Mi az, hogy ajándék is, nem is?

A.: - Mert nekem hoztad, de te eszed meg. Én utálok.

N. (Leül, kibontja a bon-bont, egyet bekap.) - Ne haragudj. Elfelejtettem.

A.: 48 éve nem szeretem. Most már ne is strapáid magad, hogy megjegyezd erre a rövid időre. (Lekászálódik az ágyról. Odamegy a testvéréhez, lehajol hozzá, megcsókolja) - Azért kösz. (Közben bal kezével felemeli a whiskys üveget. Megfordul, testével takarja az üveget. Visszamegy az ágyba. Felkuporodik, nagyot húz az italból. Szemét lecsukja. Elégedett.)

N.: (Odamegy hozzá. Letérdel elé, két kezével átöleli.) - Ne halj meg, kérlek. Szükségem van rád.

Á.: (Tovább iszik.) - Hát persze. Nem halhatok meg, amíg ki nem analizálsz. (Nevetgél) Ki nem onalizálsz. Mert cikkor nem tudod megírni a doktori disszertációd. Nem lesz semmiféle tudományos plecsnőd, aminek csupán a gondolatától is elélvezel. (Simogatja N. haját, ráhajol, megcsókolja N. fejét, alig észrevehetően.)

N.: - Tudtam, hogy segítesz. Mindig olyan jó testvérem voltál. Pszichológiai szempontból is nagy kincs vagy. (Feláll, a szék fele megy, táskájából jegyzetfüzetet, tollat vesz ki. Kicsit gondolkodik, aztán egy üveg konyakot is elővesz. Leteszi az ágy elé.)

A.: (elégedetten) - Whiskyt iszom konyak kísérvél. Tiéd lesz a legjobb disszertáció. (Egyik kezét leteszi a földre, a másikkal a konyakos üveg felé nyúl. N. gond nélkül odaadja neki. A. ágya mellé húzza a széket, leül.)

N.: - Milyen érdekes. A találkozásaink mindig veszekedéssel kezdődnek.

A.: - Mielőtt belefognál, kapsz tőlem egy kis házi feladatot. Mondd meg, miért szeretek szarni. Kiürülnek a beleim. Megtisztulok belülről. Kifejezetten örömmel szarok a világra. A világ is szarik rám. Pedig nincs is bélrendszere, nincs is kloákája.

N.: - Miből gondolod, hogy te (keresi a szavakat) felesleges vagy a világban?

Á.: (Feláll az ágyról, körbemutat a szobában.) - Nézz körül. A huszadik század végén vagyunk. Nincs munkám, nincs jövedelmem. Tök üres a zsebem. Napok óta ki sem tettem a lábam a lakásból, mert még a levegőért is fizetni kell. Csorog a nyálam egy kis lúdlábért, Rigó Jancsiért - azért mondjuk másom is csorog - de még egy kiflit sem tudok venni magamnak. Abból élek, amit tőled ellopok. Meg amit a boltból ellopok. Nyolc évvel ezelőtt nem ittam. Szép voltam, fodrászhoz jártam. Voltak elegáns ruháim, kifestettem magam. Aztán felmondtak és kész. Egy negyvenes nő nem nő, nem ember. Kicipeltek a társadalmi Taigetoszra, és leszartak.

N.: - Lakásod volt, autód. Gondolom, konyak formájában elpárolgott.

A.: - Láttál te már olyan autót, amelyik konyakkal megy?

N.: Akartam neked munkát adni. Megtudtad a pácienseim címét, és elmentél hozzánk kölcsönökhöz.

A.: (*Megrántja a vállát*) - Te vagy a szakember, fejtsd meg, miért vagyok ilyen.

N.: - Jó. Akkor kezdjük. Mondok szavakat, te mondd, hogy mi jut eszedbe ezekről a szavakról.

A.: - Aha. Kék ég, zöld fű, zöldfülű, medve, bocs, medvebocs, bocs...

N.: Hála.

(*Á nem válaszol.*)

N.: - Hála. (*Hangosabban mondja, tollával a szék kariájára koppint. Előredől, szinte kiáltja*): Hála!

A.: (*csendben*); - Ne ordíts.

N.: - Ha egyszer nem hallasz.

A.: - Hallottam. A háláról az jut eszembe, hogy ne ordíts. Mindig azt ordították. Hálósna kell lennem, hogy egy ilyen rossz, gonosz gyereknek is hoz ajándékot a Jézuska. Társasjátékot kaptam, amit veled kellett eljátszanom. Te olyan voltál a kis kék bársony ruhácskában, masnival a hajadban, mint a megtestesült jóság, szoborba merevedett szófogadás. Megkaptad a saját külön bejáratú alvószobádat. Anyucika, Apucika, mondtad és megcsókoltad őket. Meg tudtalak volna ölni. Minden játékban csaltál. Én meg éjjel arról álmodoztam, hogy kinyomom a babád szemét.

N.: - Kegyelem.

A.: (*felcsattan*) - Mi az isten! Keresztény disszertációt írsz?

N.: - Kegyelem.

A.: - Disznóölés. Adjatok kegyelmet a disznónak.

N.: - Szeretet.

A.: - Irhabunda.

N. (*Kizökken a szerepéből*): - Hogyhogy irhabunda?

A.: - Apa mindig az ígérte, vesz nekem egy irhabundát. De soha nem kaptam meg.

N.: - Hang.

Á.: - Kép.

N.: - Zene.

A.: - Látom.

N.: - Feszület.

Á.: - Meghalt.

N.: - Látom.

A.: - Tudom. Te ölted meg.

N.: - Te megörlültél.

A.: - Hallom, hogy sír a kisbabám. Látom, hogy odamész hozzá. Felemeled. Szól a zene. Kiviszed a gyereket az erkélyre. Kiabálok. Fogd erősen. De csak ordít a rádió. Odamész az erkélyhez. Rosszul fogod a gyereket. Futok, a gyerek eltolja magát tőled. Hirtelen. Megbillen, és az én drága kicsi, élő babám, az egyetlen, amim volt, kirepül a kezedből.

N.: (*Motyog*) - Véletlen volt. Baleset. Nem öltem meg.

A.: - Dehogynem, kishúgom. Nekem ő volt az egyetlen ajándék az életemben. Neked meg az nem jutott. Meddő a méhed, meddő az agyad, meddő a gondolatod. Nem vagy nő, nem vagy anya, nem vagy feleség. Egy két lábon járó érzéketlen fatuskó vagy. És most tőlem várod a megváltást. Amit egész életedben elcsesztél, ezzel a szar tudományos biz-basszal akarod pótolni. Hánynom kell. (*Hozzáteszi*) Csak azt tudnám, miért szeretlek.

N.: - Akkor most nem segítesz?

A.: (*Elgondolkodik*): De. Segítek. Fejtsd meg, miért vajúdom ki a gondolataimat. (*A szoba közepére megy. Amit mond, eljártssza.*) - Állok a földön. Térdem kissé behajlítom, kezemet előre lógatom. Kicsit himbálózok. Karjaimat halra kezdve körkörösén mozgatom. Közben lassan kinyúlok, kiegyenesedem, kezeim már az ég felé nyúlnak, testem hullámvonalban rángatózik, és az összes gondolatom egy ordítással megszületik. Olyan jó ordítani, akkor már a könnyökömet az oldalamba szorítom, összegörnyedve ordítok, hogy te vagy a legjobb testvér, te vagy nekem az egyetlen, nincsen már nekem se apám, se anyám, se gyerekeim, se férjem. (*Hirtelen abbahagyja. Visszamegy az ágyhoz, iszik.*) - Emlékszel Kállai Gyurira? (*Felegyenesedik, szembefordul N-nel*) - Te tudtad, mennyire szerelmes voltam belé. Azt mondtad, elmegyünk hármában sétálni és egy alkalmas pillanatban egyedül hagysz minket. Még most is az orromban érzem annak az estének az illatát. Augusztus volt. Olyan átkozottul szerelmes voltam, hogy azt el sem tudom mondani. Mind a nyolcvan kilóm Kállai Gyurira vágyott. Fel-

vettem a legszebb rózsaszín ruhámat. Tüllruha volt, nagypapa testvére hozta Amerikából. Te felvettél egy farmert és egy pólót. A múlt század és a jövő század. Az út végén Kállai Gyuri persze a te kezdetet fogta. (*Ahogy mondja, úgy himbálózik.*)

N.: - A sötétben egyszerűen megcsókoltam.

A.: (*Abbahagyja a himbálózást. Leül. A whiskys üvegből nagyot kortyol. A konyhakos üveget az üveg nyakánál fogva himbálja, mintha le akarná ejteni.*)

N.: (*ljedten rászól*): - Vigyázz, egy vagyomba került.

A.: (*Elgondolkodva*): - Jó nagy szemét vagy te, húgocskám.

N.: (*feláll, tölt egy pohárral Á-nak.*) - Nem értesz te semmit.

A.: - Ma este meg fogok halni.

N.: (*Megdöbbenve.*) - Nem. Nem, nem, nem. Nem tisztáztuk még a dolgainkat, nem rendeztük az életünket. (*Odamegy Á-hoz, két kézzel megragadja, A vállát, rázza.*)

Á. (*Higgadtan*) - Te nem tisztáztad a dolgodat, te nem rendezted az életedet. Az enyém egységes egész. Egy alkoholista rohadt kurva vagyok. Élősködő. És rohadó. Belülről megrohadtam. Olyan vagyok, mint egy kutya, amelyiket elütötte az autó. Vonítva elrohantam a világ elől meghalni, ebbe a hatszor hatos szuterénbe, amely egyszerre nappali, hálószoba, konyha, kamra, fürdőszoba, WC. Hát dolgozószoba, az nincs.

N.: (*Letérdel Á ágya elé, fejét A-ra hajítja*): - Nem tudok nélküled élni. Te vagy az énem egyik fele. Ha meghalsz, veled halok.

A.: (*Simogatja N. fejét*): - Ha meghalok, akkor kezdesz el élni. Nem kell már velem törődnöd. Nem kell eltartanod. Vehetnél magadnak aranyat, bundát...

N.: - Hogy vett volna neked apa irhabundát? Havi száz forint zsebpenzt kapott Marianntól. Amikor meghalt, a harmincyolc éves zakója belső zsebében tizenhatezer-háromszázötvennyolc forint volt. Még kétezer kellett volna és megvette volna a bundát. (*N. tölt magának egy italt. Csendesen beszél*) - Azt hiszed könnyű volt azzal a tudattal élnem, hogy apa meg nagypapa is csak téged szeretett? Az első gyerek, az első unoka...

A.: (*Közbeveg*): - Az első alkoholista, az első kurva...

N.: - Te? Emlékszel, mit művelt Mariann, amikor megtalált téged az ágyban Viktorral?

A.: (*feláll az ágyból, eljártssza a jelenetet*) - Ágnes, Ágnes, hol az isten csudájában vagy? Gyere elő, mert úgyis előszedlek, bárhol is vagy. Azt hiszed, jó nekem, hogy mások kölkei után ganézzak, a nyelvem a földet söpri, annyit dolgozom utánatok, ti meg csak helyteltek egész nap, még arra is lusták vagytok, hogy egy pénzest pasast fogjatok magatoknak, pedig itt van Viktor, micsoda kellemes, jellemes fiatalember, gyűrűje van a jobb keze kisujján, vastag aranylánc lóg a nyakán, csak gondosan eltakarja, nehogy szóbeszéd tárgyja legyen, mert az okos ember eltitkolja a gazdagságot, csak az olyan buták és primitívek dicsekednek vele, mint ti, ilyen flanc, olyan flanc, körömlakk, meg nylonharisnya, mondta is a Viktor igen finom és művelt anyukája, hogy esküvő csak a templomban lehet, a fizetést haza kell adni, majd ő beosztja, mert ő megtanulta az öreg kisasszonyoknál, hogyan kell egy háztartást vezetni, bezzeg a mai fiatalok azt sem tudják, mi az a háztartási napló, és ez a Viktor olyan finom úriember, olyan gyönyörű férfi, hogy az utca összes lányos mamája csak Viktorról álmodozik, még én is meg gondolnám magam, ha nem kötöttem volna össze isten és ember előtt magamat az apáttal, ő én vadbarom, én marha, én ütődött, hogy nektek adtam az ifjúságomat, a szépségemet, a jószágomat, és tessék, mit kapok érte cserébe, Ágnes gyere elő, utoljára mondom, mert kitekerem a nyakadat, ha három másodpercen belül nem leszel itt, Jézus Mária, Szent József, Viktor, hát maga hogy került ide, Viktor legalább egy lepedővel takarja el magát, vagy inkább Ágnes, vagy mindkettőjüket, égjenek el a Gyehennán, Szűz Máriám, segíts.

(*A. visszahuppan az ágyra, nevetnek, A húz egyet az üvegből, lábait égneke emeli, aztán az ágyhoz veri nevetésében, N. vele nevet, jökdvük lesz.*)

Á.: - Most én kérdezek.

N.: - Akkor most én iszom.

Á.: - Húzd meg, aztán durr bele.

N.: - Dirr bele, durr bele, rábele, bele, hajrá, hajrá Pest megye...

Á.: - Ragyogó!

N.: - Ragyogó fogsor, üde száj, reggel, este Ovenall.

Á.: - Este.

NÉMETH JÁNOS KERÁMIÁJA

N.: *(énekelni kezd)*: - Este van, este, szép csendes est, ragyognak ránk a csillagok. Nem zúg a szellő, a sátrak mellől, jó anyám, csak rád gondolok. Aggódó könnyes két szemedre, mosolygó szép tekintetedre, te jutsz eszembe jó anyám, téged szeretlek igazán... *(A dal egyre halkabb lesz. Amíg N. énekel, A a háta mögé megy, lassan masszírozni kezdi N. nyakát, vállát).*

A.: - Nyomasztó, ha valaki tudja, hogy már halott anyjából szedték ki.

N.: - Kicsi koromban azt szerettem volna, hogy te légy az anyám.

A.: *(visszaemlékezve, elmerengve)*: - Az autóban ültem én is. Amikor felborultunk, anya a hasát fogta, nem engem. Téged védett, nem engem.

N.: - Ezért gyűlöltél?

A.: - Dehogyan gyűlöltelek.

N.: - Akkor miért keserítetted meg minden napomat? Ha megállt a busz, leugrottál róla, otthagytál. Olyan nehéz volt téged szeretni.

A.: - Azt akartam, hogy vessz el, hogy ne gyere haza többet, hogy én legyek az egyedüli gyerek, hogy csak engem babusgassanak.

N.: - Ezt nem mondhatod komolyan.

A.: - Hát persze, hogy nem. Végigrohantam az utat a következő buszmegállóig, a Damjanich, a Knézich, a Vécsey utcán. Te meg hazabotorkáltál az aradi tizenhárom másik felén.

N.: - Nem, én a Tompa Mihályon és a Jókai Móron mentem haza. *(Nevetnek).*

A.: *(legyint)* - Azok is ezernyolcszázadok.

N.: - Amikor hazaértem, apa kukoricára térdepeltetett. Ráírta egy cédulára, az alapszabályt: Soha nem hagyjuk el a testvérünket. A cédulát az orrom elé, a falra rajszögezte.

A.: - Hát nem is mondtam meg neki, hogy én hagyta el téged, nem te engem. Volt bennem egy kis privát gonoszság.

N.: - Meg azt is utáltam, hogy egyszeresek megálltál az úton. Hiába kértelek, gyere már, álltál, mint akinek földbe gyökerezett a lába, a szádát összeszorítottad, egy rohadt szót nem szóltál. Ha elindultam, két lépéssel később te is elindultál. Ha megálltam, hogy bevárjalak, megálltál.

A.: *(lassan feláll, elhúzza az egyik ablak elől a sötétítőt).*

N.: - Emlékszem egyszer úgy megütöttél egy fiút, hogy eleredt az orra vére. A fiú csak annyit mondott...

A.: - ideje melltartót vened.

A.: - Igaza volt. Nem ugrálhatnak a mellek csak úgy.

N.: - Nem volt igaza. A te melleid szabadon ugrálhattak.

N.: - Mindig úgy éreztem, te vagy a védangyalom. Kézenfogva akartam veled járni.

A.: - Emlékszel még a ratatabummbumra?

N.: - Bejött nagyapa, kucsmában, sálban.

(A. és N. középre megy. Utánozzák nagyapát, tapsolnak, aztán dörzsölik a kezüket. Egyszerre mondják):

- Jó reggelt, itt a tej, szenvusz paplan, szervusz párna, öltözködni kell. Na, kelfőlni gyerekek, kelfőlni. Már megint nem húztatok az ágy lábára zoknit. Azért tüsszögtök. Mi lesz már, a hasatokra süt a nap.

N.: - Akkor én a dunyhád alá bújtam. Elvesztünk az ágy nemű között.

A.: - Derékig felhúztuk a hálóingünket, és összevertük a meztelen seggünket.

(Hátat fordítanak egymásnak, A. letolja a nadrágját, N. felhúzza a szoknyáját).

A.: - Éni pénii jupi néni, itt van egy kis szaros bébi...

N.: - Ne, ne ezt...

Á.: - Ratata

(A. és N. egyszerre: bumm, bumm A bumm-bummra összeverik a feneküket).

N.: - Ne lökj olyan nagyot, mint régen!

A.: - Hánynom kell és beszarok, a síromba ballagok...

N.: - Hagyd abba!

Á.: - Ratata

(A és N. egyszerre: bumm, bumm. Megint összeverik a feneküket).

N.: - Mondjál szépet, okosat, kedveset és habosat...

A. *(ordít)*: - Ratatabummbumm, ratatabummbumm. *(Nagyot lök N.-n, N. előrebukik, elesik)*

N.: - Most miért bántasz?

A. *(dühösen)*: - Ne nézz már rám ilyen szomorúan, ilyen megbocsátóan. *(Odamegy N.-hez, vállánál fogva megrázza, rákiált)* -

Küldj már el egyszer a jó bűdös francba, a fészkes fekete fenébe, a poklok poklába. Mondd azt, hogy egy ilyen szar, szemét kurva a gyehenna tüzén fog elégni, köpj le, ordítsd a pofámba, nem vagyok arra méltó, hogy a testvéred legyek. Legyél már egyszer ember, legyenek már benned emberi érzések, nem vagy te angyal, nem vagy te a megtestesült jóság. *(Leül N. székére, megint iszik.)*

N.: - Nem tudom, hogy jó vagyok-e. Nem tudom, hogy én én vagyok-e. Nem voltak gonosz gondolataim. Olyan sokszor bántottál.

(Á. halkan énekelni kezd: - Körben áll egy kislányka, lássuk ki lesz a párja... N. odamegy Á-hoz, folytatja: - Kít választ, kít szeret legjobban, fordulok gyorsan összekapaszkodnak, forognak), vége, vége, vége mindennek, vége a jókedvünknek. El ne engedj, mint régen!

A.: - Dehogyan engedlek, örülök, hogy állok a lábamon.

(N. közelebb fog, átöleli Á.-t, leülteti a földre. A. rémülten kapaszkodik N.-be, sírni kezd.)

A.: - Annyira vártalak. Nagyon félek, nem akarok meghalni.

N.: - Mióta tudod?

A.: - A nyáron tudtam meg. Fél éve.

N.: - Miért nem szóltál?

A.: - Azt hittem, megérzed. Tudnod kellett volna, hogy itt a helyed. Fognod kellett volna a kezem. Szórd szét a hamvaimat. Ne legyen egy hely, ahol rám emlékezel. Mindenhol legyek veled. Ne engedj el, kérlek.

N.: - Veled maradok.

A.: *(mesél)*: - Amikor az orvos fehér köpenyében leült szemben velem, íróasztala mögé, könyökére támasztotta kezeit, ujjait nyújtva egymáshoz érintette, majd jobb kezével végigsimította tar koponyáját, nyakát kissé meghajlítottá, majd ujjai ismét a másik kéz biztonságát keresték, aztán erőt nyerve levette szemüvegét, zavartan zsebkendő után kutatott, aprólékosan megtörölte a lencséket, precízen és pontosan visszaigazgatta a keretet az orra hegyére, és fülére, amikor megnyalta a száját és beleharapott első ajka jobb oldalába, amikor mereven az asztal lapját nézte és rájött, több időt már nem nyerhet, akkor még azt hittem, ember vagyok. Amikor elkezdte, hogy asszonyom, Ön egy értelmes ember, akkor úgy éreztem, valamilyen más dimenzióba kerültem és tárgyá váltottam. Tárggyá és ténnyé. Elemezhető és vizsgálhatóvá. És egy későbbi stádiumban boncolhatóvá. - Mindent tudok. - Mondtam magabiztosan. A könnycsatornáim befelé megnyíltak. A sós víz kis érré, patakka, folyóvá, folyammá duzzadt bennem, s mert testem közepén nem talált torkolatot, visszafordult, ragadós, ocsmány nyál és egyéb hordalék kíséretében torkomat csapdosta, agyam azonban visszaparancsolta az eredeti folyás irányába. Akkor a bennem lakó isten abban a téves hitben, hogy dolgát jól végezte, végignézett a lecsendesült folyamon, hátat fordított a tengernek, nem vette észre, hogy a szökőár feltámadott. Bensőmben hatalmas hullámmások indultak meg, a folyók, patakok, erek rémült összevisszaságban áramlottak, összezsaptak, megszűntek és újak alakultak, a medrek mellett épült csontházak, izomszövetek, sejtek megrepedeztek, bőröm alatt összetört halmazban, mint egy koponyatetőn összeszőkött zsákban csörömpöltem ott benn, darabokra hullva. Az első vihar elvonult. A hatalmas dübörgés után fájdalmas csend lett. - Tudom, mire gondol most - mondta az orvos. - Honnan tudná? - akartam ordítani. Két öklömmel vertem volna a mellét. De ő hátradőlt a széken, ne hallja meg a belőlem kiszakadó hangokat, ütésem ne éri el a testét. Erre a reakcióra várt. Én pedig nem fogok úgy viselkedni, mint bárki más. Bár a halálom olyan lesz, mint bárki másé. - Jöjjön el velem Myconos szigetére! Ahogy ezt kimondtam, kicsit előrehajoltam, megfogtam a kezét. Megdöbentem azon, milyen hidegek az ujjai. Milyen nyirkosak. Betegségnyirkosak. Betegséghidegek. Tudtam, hogy azt fogja mondani, maga nagyon kemény asszony. - Maga nagyon kemény asszony. - mondta elgondolkozva. - Elvezni fogja az életet. - Jelentőségteljesen ránéztem, kacérkodva mosolyogtam. Rágyújtottam. Élvezheti-e az életet az, aki naponta többször is elmondja, ön meg fog halni, nem látja a napot, az eget, a hegyet, a felhőket, a fákat, a bokrokat, a rózsát, a liliomot, a dália. Igen, nem látom többé az erős, egyesenes kardvirágot. Magam adom neki. A föld alól táplálom magamból. A legdrágább ajándékot kapja tőlem. - Hőfőhérszázak, mélykék tenger. A víz úgy fogadja magába, s úgy teszi ki a partra, mint a leggyengébb szerető. A szél úgy simogatja az arcát, mint édesanya. A nap

és a hold vigyáz magára. - Miközben ezt mondtam, elmerengtem. Igen. Még egyszer meg akarom nézni Myconos szigetét. - Egyszer-mélyes utazási irodám elképesztő ajánlatát el kell fogadnia - tettem hozzá. - Mikor indul a következő csoport? - kérdezte halkan az orvos. Elnyomtam a cigarettámat. Számat kis mosolyra húztam. - Holnap reggel, hétkor. - Felálltam a székről, felkaptam a táskám a kis asztalról, köszönni már nem tudtam, csak intettem, holnap reggel hétkor. Lépteim egyre gyorsultak. Rohantam, futottam, táskámat egyik kezemmel szorosan magamhoz fogtam, mintha bármi bajom lenne abból, hogy meglopnak, kifosztanak, kirabolnak, a másik kezemmel a számat tapasztottam, csak itt ne, itt ne ordítsak. Átvágtam a parkokon, az utcákon, a tereken, amikor hazaértem, páros lábbal ugráltam a szoba közepén, aztán elfáradtam, és csak ordítottam, csatagos hajam a számba lógott, a könnyeim már kifelé törtek utat maguknak, úsztam a magam tengersiz vízében. Elhatároztam, elmegyek Myconosra, és szövetséget kötök a férggekkel. Felkerestem egy uzorást. Odaadtam a lakásom, a kocsim. Nem volt már pénzem rezsire, benzinre. Ez volt az egyetlen vagyonom. Nekem már úgyszincs szükségem semmire. Másnap reggel taxiba ültem, hétkor az orvos háza elé értem. Szemeim karikásak voltak, fáradtnak éreztem magam. Az orvos már várt. Feleltem a bőrdöntést, s a csomagtartóba tettem. Lassan beült mellém, csendesen becsukta a kocsi ajtaját. Szemei karikásak voltak, fáradtnak tűnt. - Elmegyek Myconosra, és szövetséget kötök a férggekkel - mondta. Eljött velem. Az alkoholista kurvával. Két halálraítélt élvezte az életet. Táncoltunk, átkaroltuk egymást, belebújtunk a másikba, hogy megvédjük magunkat.

(Eljártassa, hogyan ölelte az orvos.)

N.: - Mi van vele?

A.: - Meghalt. Már négy hónapja. *(Nagyot húz az üvegből.)*

N.: - Majd én táncolok veled. Forogjunk. *(Hangosan, szinte kiáltva):* - Ezt szeretem a legjobban, ezzel fordulok gyorsan, *(felszedi Á-t a földről, forog vele)* vége, vége mindennek... *(e/engedi A. kezét, mintha Á. röpitette volna el).*

Á. *(törölgeti arcáról a könnyeket, próbál mosolyogni):* - Képzheted, milyen szar volt nekem. Minden szünetben ötször engem választottál. Az egész sulis rajtam röhögött. Úgy jöttél utánam, mint a pincsikutyá, mint egy bulldog, mint egy árnyék... Hát persze, hogy elröpitettelek, szállj már le rólam. De te csak néztél, csodálkozva, hogy lehetek ilyen rossz hozzád?

N.: - Elhagytál a buszon, nagyokat löktél rajtam, elengedted a forgásoknál...

A.: - Mert nem akartam, hogy annyira szeress, hogy azonnal ágyamba bújj, ahogy kinyitod a szemed, hogy folyton a kezemet fogd, hogy azt hidd, én vagyok az egyetlen védelmeződ, hogy én vagyok anya helyett az anyád, azt akartam, hogy gyűlölj, hogy ne hiányozzak, ha nem leszek, ne hiányozzak annyira, amennyire nekem hiányzott anyá... Most helyetted analizáltam magam.

N.: - Te pótolod anyát, mással. Nekem csak te voltál.

Á.: *(feltápaszkodik a földről, az ágyhoz megy, megint iszik)* - Na persze...

N.: *(Á. után megy Egyik kezével az ágy végét simogatja, csendese kérdezi)* - Legalább jó volt Viktorral?

A. *(Mintha meg sem hallaná)* - Mi jut az eszedbe arról a szóról, hogy kefézés?

N. *(Dühösen félrerántja a fejét, hátat fordít Á.-nak, rá sem néz, leül az ágyra.)*

Á.: - Baszás.

N. *(Könyökét a térdére támasztja, befogja a fülét).*

Á.: - Kúrás, toszogatás, dugás.

N. *(Feláll, a szoba közepére megy. Mozdulataival utánozza Á.-t, amikor eljátszotta a gondolatot, vajúdik.)*

A. *(Két kezében egy-egy üveg. Odamegy N.-hez, a fölébe súgja):* - Szeretkezés. *(N. tovább mozog, lassan).*

A.: - Amikor ott álltam a rózsaszín tüllruhácskában, mint egy nagy adag puncsfagylalt, akkor elhatároztam, hogy mindenkivel lefekszem. Mindegy, hogy mikor, hol, hogyan, hányszor. *(Körbejárja N.-t, beszédét csak akkor szakítja meg, amikor iszik.)* - És képzeld, édes kicsi húgocskám. *(N. egyik fölébe súgja):* - Jó volt. *(N. másik fölébe súgja):* - Élveztem.

N. *(Ordít.)* - Hagyd abba!

A.: - Dehogy hagyom, most jön a java. Volt, aki az ingjét sem vette le, a nadrágját térdig toltá, bűdös zoknijai szagával lett tele az orrom, a szám meg az ondójával...

N. *(ordít):* - Elég!

Á.: - Nem elég! Aki hátulról szerette, annak én sem vetkőztem le. *(Kuncog)* Csináltam a bugyimon egy kicsi lyukat. Roppant praktikus volt. Csak egy ember volt, akit igazán szerettem. A gyerekek apja. *(Mintha a férjéhez beszélne):* - Szerettelek. El nem tudom mondani, mennyire szerettelek. Szerettem a tenyered vonalait. Szerettem a körmöd barázdáit. Szerettem a kemény combodat, a feszülő izmaidat, a fekete hajadat, értettem a ki sem mondott gondolataidat. A lábad nyomát is megcsókoltam volna, hasoncsúszva mentem feléd, könyörögtem volna, emelj fel, ölelj át, szoríts magadhoz. Arcomat a törölköződbe fúrtam, hogy érezsem az illatod, a poharadat magamhoz szorítottam, mert láttam a szád nyomát, kitértam karom, ha sütött a nap, a fény felé fordultam, mert te voltál nekem a nap-sugár, a tavasz, a nyár. a csendes ősz, a tél, te voltál a gyermekkorom, a gyökerem, a falombom, a felnőtt korom, te voltál a kínom, a gyötrelmem, a feloldozásom, a megsemmisülésem. A percek, az órák, a napok, a hetek, a hónapok, az évek nélkül nem időegységek voltak. A poklok pokla volt nélkül minden perc, minden óra, minden nap, minden hét, minden hónap, minden év. Amikor még nem voltál, nem tudtam ezt. Csak éreztem. Csak vártam. Csak reméltem. Betöltöd az időt, a teret, átléped azt a küszöböt, amikor én már nem én, én már csak te vagyok. Mindent adtam, amit kértél, mindent elvettél, amit kaptál, nálam semmit sem hagytál. *(Mintha felébredne).* De nem ezt mondtam neki. Lehajtottam fél liter konyakot, előálltam, és amennyire meg forgott a nyelvem, elmondtam: - Én édes életem. Tudom, hogy mellettem unatkoztál. Tudom, hogy nem voltam elég jó neked. Tudom, hogy nem vagyok jó nő, hogy nincs fantáziám, hogy otthon tréningruhában ülök és hajcsavarók vannak a fejemen. Alapjában véve igazad van. Én nem vagyok nő. Én egy két lábon járó szolgáltatás vagyok. Reggel felkelek, kávét főzök, ágyba viszem neked, készítem a teát, a vajás pirítóst, ébresztem a gyereket, vizsgálom a fülét, a szemét, a fogait, a nyakát, a hajját, miközben lázasan keresem a tetveket, leégetem a kakaóját, de még időben elkészítem a tízórait, neked is készítettem volna drágám, de azt mondtad, olyan snassz az irodában kis nylonzacskóból kivenni a szalvétába és fóliába csomagolt szendvicseket, aztán, amikor elmentél, rohantam a gyerekekkel, aztán rohantam a könyvtárba, kilenckor nyitottam, ebédidőben mentem a boltba, bevásároltam vacsorára, hatkor zártam, fogtam a cuccomat, rohantam haza, hálistennek te még nem voltál otthon, megfőztem a vacsorát, amíg a gyerek fürdött, kiporszívóztam, letörölgettem, megterítettem vacsorára, aztán megettük nélkül a vacsorát, elmosogattam, elkészítettem neked a vacsorát, hogy a mikroban megmelegíthessük, ha véletlenül hazajössz, neked külön megterítettem, aztán elkészítettem másnap reggelre a kávét, előkészítettem a teáscsészéket, bevonultam a fürdőszobába és örültem, ha nem alszom el a kádban, aztán becsavartam a hajam, ha volt még rá energiám, de ha nem, úgy állt szögegyenesen, ahogy a jóisten rám rakta, aztán bekapcsoltam a mosógépet, beajultam az ágyba, s ha jöttél, felkeltem, eléd tettem a vacsorát, amíg ettél kitergettem, aztán utánad elmosogattam, bezuhantam az ágyba immáron szétvert lábakkal, aztán kiosontam a fürdőszobába, aztán visszaosontam az ágyba, nehogy felébredj és jöjjön a második menet. Most már tudom, drágám, hogy nekem fel kellett volna keltenem a te szexuális érdeklődésedet, mert a mechanikus lábterpesztéssel volt egy kis bajod, nem mindig állt fel, és ha felállt, akkor sem tudott sokáig. Üdvözlöm a barátódot. Azért hívom túlfellett nagycsoportos óvodásnak, mert az agya egy négyéves gyereké, a teste egy huszonöt éves kurváé. Ezzel persze nem azt akartam mondani, hogy törzsgárda. Itt aztán lehánytam. Ő meg fogta az összes megspórolt pénzünket, és szépen elment. Én meg itt maradtam öklendezve.

N.: - Soha nem írnak, nem telefonálnak?

A.: - Soha nem írnak, nem telefonálnak. A férjem nem is tudta, hogy terhes vagyok, amikor elhagyott. Ez a kisbaba maradt meg nekem meg te. A másik kisbaba. *(Megint körözni kezd).*

N.: *(Lassan)* - Amikor ott álltál kövéren és csámpásan a rózsaszín tüllruhácskában, az alsó ajkakat véresre haraptad, és meg tudtál volna fojtani a dühtől, akkor én nagyon elégedett voltam. Megint

elmartam egy ellenfelet. El akartak venni tőlem. Pedig nekem csak te voltál.

A.: *(Megáll a körözésben, döbbenet hallgat.)*

N.: *(Folytatja, szinte önkívületében).* - A gyerekedet véletlen ejtettem el. Úgy szerettem volna, ha nekünk kettőnknek lett volna gyereke. Egy igazi kisbabája. A karácsonyi babákat gyűlöltem, mert nem te kaptad. Annyira szerettem volna, ha csak egyetlen egyszer bejössz hozzám a klinikára. A fél életemet odaadtam volna...

Á.: - Miféle klinikára?

N.: - Amikor elejtettem a kisbabádat, elmegyógyintézetbe kerültem. Két évig voltam ott. Egy évig senkivel nem beszéltem. Csak ültem az ágyamon, s valami belső dallam ritmusára lóbáltam a lábam. Időközönként bejöttek, ellenőriztek, jogosan tartanak-e ott. A bíró és az ügyvéd két percet szánt rám az életéből. Cinkosan összenéztek az orvossal, aki topogott már az idegességtől, mert ez alatt az idő alatt a látogatók elé tarthatta volna a zsebeit. Akkor fogadtam meg, hogy pszichológus leszek, és mindenkin segítek, aki hozzám fordul. Mindenkinek tudtam eddig segíteni, csak azt nem fejtettem meg, miért vagyok az ellentéted. Miért kértem én helyetted bocsánatot, miért ettem meg az almacsutkát, amit Mariann kiszedett a szemétből és lemosott, majd eléd tette, hogy azon van még hús, és nem lehet ennyire pazarolni, miért ettem meg a kukából kiszedett szalámihéjről lefejtett mócsingdarabokat, hogy ne téged szidjon érte Mariann, miért térdeltem helyetted kukoricára, miért vettél nekem az első keresetedből aranyláncot; nem utáltál, amikor az iskolai színi előadásokon én voltam a karcsú királykisasszony, te pedig az egymázsás parasztmári.

A.: - Te klinikán voltál?

N.: - Nem lényeges. Tudom, hogy Mariann azt mondta, külföldre mentem ösztöndíjjal. Nem akarta, hogy olyan állapotban láss. Azt mondta, a kisbabád halála mellett ezt már nem bírnád elviselni. Szegény Mariann. Nekünk áldozta az életét, mi meg kizártuk magunkból. Egy éven át minden áldott nap eljött hozzám. Azt hitte, nem értem, amit mond. Elmesélte, hogy te majdnem megőrültél, amikor meghalt a kisbabád. Azt mondta, istennek hála, hogy nem tudott erről a gyerekről az apja, az a vaddisznó megölt volna, ha tudja. Aztán elszuttogta, hogy ő imádja apánkat, de apa még mindig anyát szereti, hogy mindenét odaadná, ha egyszer mamának szólítanánk. Elmondta, azért eteti meg velünk a szemétből kiszedett almát és a szalámihéjről lekapart mócsingdarabokat, mert tudja, hogy apa neked irhabundára gyűjt, és kell a pénz, és ha ő megkapja a nyugdíját, mindig beletesz egy százast apa harmincnyolc éves zakója belső zsebébe. Minden nap hozott nekem ajándékot. Megettetett, a számat is megtörölte, pártedlit tett elém, amikor még nyelni sem tudtam, csak két oldalt csurgott ki belőlem a madártej, ő pedig jött, egyre kisebb lett, egyre alacsonyabb, én pedig egyre erősebb. Aztán megfogadtam, ha másnap bejön kezét csókolok neki. És másnap hiába vártam. Egy részeg autós felszaladt a járdára és halálra gázolta Mariann. Azt mondták az ételhordó úgy volt mellette, hogy a leves ki sem lötytett belőle.

A.: - Annyira fáj, hogy nem írtál egy sort sem külföldről. Annyira fáj, hogy meghalt a kisbabám. Egy évig meg sem szólaltam, csak ültem otthon az ágyamon, senkihez nem szóltam, egész nap csak himbálóztam. És amikor egyszer csak rájött, elrohantam, és aki hívott, azzal ágyba bújtam.

N.: - Szerettem volna, ha nekünk kettőnknek lett volna egy kisbabánk. Az enyémet kikaparták belőlem. Kiskanállal szedték darabokra, és nem is altattak. Az orvos azt mondta, ne emelgessem a picsámat, ha akkor jó volt. *(Beszéd közben térdre hullik, sír. Á eléje térdel, átfogja N.-t, aki folytatja)* - Elküldtek a szófiai VIT-re. Én voltam a kiemelt, akit a párt meg a KISZ azzal bízott meg, hogy méltóképpen képviseljem a Magyar Népköztársaságot. Az első éjszaka a szobatársnőm felhozott két férfit, Amíg ő az egyikkel volt, a másikat bedugta az én ágyamba. Hallottuk, hogy recsegett, ropogott alattuk az ágy, ütemesen verődik a falhoz. Az én pasasom ettől teljesen begerjedt. Egyik kezével befogta a számat, másik kezével szétfeszítette a combjaimat, ős mázsás súlyával rámhemperegett. Amikor hazajöttem, már biztos voltam abban, hogy terhes vagyok. Megerőszkolt a Magyar Népköztársaság egyik arra érdemes képviselője. Nagymama jéghideg vizet engedett fürdőkádba. Két órán keresztül kellett ülnöm benne. Annyira beteg lettem, hogy el kellett vetetni a gyereket.

A.: - Csitt, csitt, kisbaba...

N.: *(nem is hallja, megismétli, amit az előbb mondott, himbálózik)*
- Az abortusznál nem altattak. Az orvos egyetlen mondatot mondott: ha akkor jó volt, akkor most ne emelgesse a kis picsáját. Azóta vagyok kiürült szuka. Üres. Kívül-belül. Mint egy polip, úgy nyújtom ki a karomat a férfiak felé. De ha csak a mellemhez érnek, megrúgom őket. Soha többet nem voltam férfival. Belémfagyott a nemiség. Az analízis lett életem egyetlen értelme. Nekem azóta nem volt senkim.

A.: - Azt mondtam magamban, ha egy, csak egyetlen egy szeretkezik velem, az övé lesz a lelkem. De ezek csak kefélni tudnak. *(Á lefejtí N. felső ruháját, leengedi N. haját, N. szép nővé alakul. Egymással szemben térdelnek. A folytatja, de közben eljártssza N.-nen, amit mond):* - Ha ujjá hegyével hátrasimitotta volna a hajam, tenyerével érintette volna az arcom, ha szája végigsimította volna ráncaimat, ha nyelve megízlelte volna az ajkaimat, ha belelegezte volna a bőröm illatát, ha a nyakamat felmelegítette volna az orrán kiáramló levegő, ha megérintette volna a mellem, ha a mellbimbóimat csak annyira érintette volna meg, hogy azok a kéjes kintől hozzánőjenek, ha a köldököm az ő csodája lett volna, ha ugyanazt a kint érezte volna mint én az ölemben, ha az ágyékomat a legszebbnek látja, ha halkam megkérdezi: akarod, és megvárja, amíg szégyen nélkül kitárukkozom, akkor az övé lettem volna. *(Észretér).* - De ilyen egy sem volt. Mindenki kapkodott, de csak a magamé voltam. *(Leengedi a kezét maga mellé.)*

N. *(átöleli, homlokon csókolja. Feláll, felhúzza földről A-t. Átfogja A. derekát, lassan keringőzni kezdenek, N. beszél):* - Ha tánc közben csak megérintette volna a derekam, ha arcát a hajamba fúrta volna, ha ajka az ajkamat keresi, ha érti a ki nem mondott gondolataimat, ha válaszol a fel nem tett kérdéseimre, ha megkérdezi, hogy vagy, ha teát főz, amikor átfázva hazamegyek, akkor én annak az embernek a iába nyomát is megcsókolom, egész éjjel szeretem, és nappal csak arra várok, mikor fekhettek mellé, mikor bújhatok hozzá, mikor csókolhatom meg, mikor lehetek vele egygyé... *(Érzi, hogy Á elgyengül, leengedi a földre, elé térdel, egymást tartják átölelve).*

A.: - Megfejtettél minket?

N.: - Egy töről fakadunk. Egyazon emberekből vagyunk. Ugyanaz az anya hordott a méhében. Mégis különbözünk...

A.: - Egy dolgot kivéve.

N.: - Meghalunk egy kis szeretetért. Beledöglünk ebbe a vágyba. Te így, én úgy. Mindenben az ellentéted voltam. Te ittál, én nem. Te kurva voltál, nekem nem volt senkim. Azt hittem, ha egy alkoholistakurva nem szeretnek, egy tisztességes szép nőt imádni fognak. És ebben a szüntelen harcban elvesztettem magam.

A.: - Mindennek megvan az ellentéte: a tűznek a víz, a nyárnak a tél, a jónak a rossz. Emlékszem, egyszer Tamáskát, a nagyfiút az apja beküldte a tóra korcsolyázni. A gyerek rettenetesen félt, és kiabált, hogy be fog szakadni. Az apja a partról nyugtatta, menjen csak nyugodtan. Tamáska tovább kiabált, meg sem mert mozdulni. Akkor a kutyánk kitépte magát a férjem kezéből, és Tamáskához akart szaladni. De a kutya alatt beszakadt a jég. Amikor kihozták a kutyát, a férjem visszaküldte a gyereket a porázért. A gonosz kitermelte a maga ellentétét, a jót.

N.: - Te soha nem voltál gonosz. Te a testvérem vagy. Mi ketten egyek vagyunk, jók és rosszak.

A.: - Mindig azt mondtam, hogy az ember addig ember, amíg reggelente a tükörbe nézve nem köpi le magát. Egy idő után eltűnt az arcom. Aztán elfogyott a nyálam.

N.: - Nézz rám. Mit látsz?

A.: - Magamat. Nézz rám, mit látsz?

N.: - Magamat.

A.: - Maradj velem, kérlek, fogd a kezem. Követlek, mint egy pincsikutya, mint egy árnyék, én leszek te, maradj velem...

N.: - Én leszek te, s veled maradok, ne félj kicsi drágám...

A.: - Miért szeretsz te engem?

N.: - Mert az egyik felem vagy.

Á.: - És ha én most meghalok?

N.: - Akkor meghal az egyik énem.

A.: - Jó, holnapig várhatok.

Függöny